

iustus noster. Quedā sāt amabilia sicut iesus misericors. Prima ad iudicium pertinet; alia ad misericordiam. postea ostendit quid in illa hereditate habebit: primum est ppetuitas vite qd nota cum dicit.

Dies super dies regis adiicies: annos eius usq; in diē generatōis et generatiōis. **D**ies sup dies regis adiicies dies dicunt oēs qui se bene regūt: usq; addit dñs (dies) eternitatis (sup dies) t̄pis q; dicit q; breue videt. s. dies subdit significat eternitatē alio nomine: et est idē lensus (annos eius) supple (adiicies) et facies durare (usq; in diē generatōis et generatiōis). i. usq; q; in diē qui transcedit secula p̄teis et future generatōis de quibus dicibus et annis p;. **C**ogitauī dies antiquis et annos eternos in mente habui. Nota q; dicit (dies sup dies adiicies) nō sup noctes: q; dñs nō adiicies dies eternitatē super noctes peccatorum. **Esa. viii. 10.** Erit sabbatum ex sabbato: qui igīt in p̄nti nullū habet diem: nullū habebit in futuro: sed sicut pictor sup albū colorē supaddit aureum: ita dñs sup dies p̄nū supaddit dies glorie. s. cū bono se dealbauerit per p̄niā in sanguine agni: dies p̄nū brevis est: dies glorie longa est: unde eam vocat annus subdens (annos t.). **Esa. lxviii. 10.** Dies ultioris in corde meo. i. dies p̄nū: annus retributōis mee venit. i. annus glorie et ne. **Ezach. viii. 10.** Diem p̄ anno dedit tibi. p̄ anno eterne glorie acquirendo. **Job. xxxv. 10.** Complebit dies suos in bono se in p̄nia et annos suos in gloria. Notandum autē q; annus d̄ multipli.

Bon⁹ d⁹ **E**ternitatis in create. **P̄s.** Tu autē idem ipse es et anni multipli. tui nō deficit. in hoc anno est una dies: te qua p;. Melior est dies una in atris tuis super milia. de hoc anno est fides.

Eternitatis. vñ p;. Cogitauī dies antiquis et annos eternos in mente habui: hic annus habet septē dies. s. septem votos: de hoc anno est spes.

Christie vel benignitatis. **P̄s.** H̄ndices corone anni benignitatis tue. **Esa. lxx. 10.** Et p̄dicarem annum placabilem dñs. hic annus habet septem dies. s. septem dona sp̄s sc̄ti. **Ecli. i. 10.** Dies seculi: quis dñnumeravit: de h̄ anno est caritas.

Ecclasiastice unitatis. hic est annus iubileus: de q; **Le. vii. 34.** Huius sūt septem dies. s. septē sacra. **Ero. xxv.** Se p̄tem diebus sit aīl decimandū cum matre sua: octavo die reddes illū mibi. **A**nimal decimandū est electus gloriificandus qui debet restituere casum angelorum: hic debet esse cum matre sua ecclasia septem diebus nutriendus. s. septem sacramentis et die octauo debet reddi deo: de h̄ anno est intellectus.

Predicatiois **Job. iii. 10.** Nō p̄putet in dieb⁹ anni hui⁹ anni: dies sūt electivel illi tres: de quib⁹. **Ezch. xiiii. 10.** Noe Daniel et Job. huic anno subseruit admiratio videlicet: quare unus p̄destin⁹ et alter reprobat. **Gn. Rom. xii. 10.** Exclamat apls. **O** altitudo tē.

Sterilitatis. s. t̄pis ante gratias. **Luc. iii. 10.** Ecce tres anni sunt ex quo venio querēs fructū in sicutinea hac: et non in uenio: tres anni sunt t̄ps ante legem sub lege: et tñ obliterata fuit lex qñ medium silentium tenuerūt oīa huius anni sūt p̄cta. **Job. iii. 10.** Pereat dies in qua natuā sum: de hoc anno est timor. Quid autē sit dictu qd dī in hoc usq;. s. (dies super dies regis adiicies annos eius t.). breuiter exponit: dicens

Permanet in eternū in conspectu dei: misericordiam et veritatem eius quis requiret.

Permanet in eternū. i. permanebit: cccc ppetuitas vite quā assignauimus. Primum esse inter ea que sāt in hereditate celi habēda. Secundū est apta dei visio: vñ dicit (in conspectu dei) **Osee. vi. 10.** Cuiemus in p̄spectu eius. **Esa. xxv.** Regem in decoro suo videbūt **Job. xvii. 10.** Hec est uita eternā: cognoscāt te verū dñs et quē misisti iesum xp̄m. Terciū est om̄ miseriariū amoris. Quartū est om̄ p̄missōis solutio: de his duobus addit (misericordiam et veritatem eius quis requiret). q. d. nō erit ibi miseria: et ideo nullus req-

ret misericordiam: nec erit aliq; de p̄missis nō solutū: et iō nullus requiret veritatem eius.

Hic psalmum dicā noi tuo in seculum seculi: vi reddam vota mea de die in diem.

Sic. i. cū i illa hereditate introduct⁹ ero (psalmū dicā no. c.) i. laudabo nomā tuū (in seculū) p̄secutū (sedī) sic inquā faciā istō in futuro: vt i p̄nti (reddā vo. m.) bat̄ tū mi et religionis: nō semel vel ad horā (s. de die in diē) i. as fiducie et cum p̄seuerātia. q. d. p̄ hoc veniā ad deū lauiciā dñi internū: si hic p̄seuerabo in seruitio ei⁹ aliter nō: q; hoc ē votū qd in baptismoyouet q̄libet xp̄ian⁹. **Ecli. v.** Si qd voulisti deo ne moreris reddē: displicet em̄ deo infidelis et stulta p̄missio. **I**nfidel dī p̄missio: qñ a bono p̄missio resiliat. stulto vñ qñ malū p̄missio. **Ezec. xviij.** Qui dissoluit p̄ctū nūc̄ effugiet. Pōt̄ etiā aliter legi illud qd dicit (misericordia et veritate ei⁹ tē) usq; in fine. q. d. multi sunt q; requirūt misericordiam sibi sien et non veritatem. s. pauci vel nulli requirūt sil (misericordiam et veritatem) vñ quasi admirās que rit (misericordiam et veritatem eius) sil (quis requiret) i. petet: vel (quis requiret) i. cogitat et recogitat apud se quāta est de mil. dia et quāta est eius ventas (quis em̄ requiret misericordiam) qua p̄ nobis tot et tāta sustinuit: pauci aut nulli. **Esa. lvij.** Justus perit et nō est qui recognitet in corde suo. **Ecli. xxix.** Gratias fideiūsoris ne obliuiscaris: dedit em̄ p̄ te aīam suam. Item (quis requiret misericordiam) qua p̄ talibus illa sustinuit. **Rom. v.** Commēdat deus suā caritatem in nobis: qñ cū adhuc p̄tōres essent p̄s p̄ nobis mortuus est. Item (quis requiret misericordiam) qua peccata dimittit. **Tyt. ii.** Non ex opibus iusticie q; fecimus nos s. bin misericordiam suam saluos nos fecit. Item (quis requiret misericordiam) qua ipse confert gratia. **Ezch. xvij.** Lauit aqua: em̄dauī sanguinē tuū ex te vñxi te oleo. Item (quis requires misericordiam) qua expectat ad p̄niā. **Rom. ii.** Iḡras qñ misericordia dei ad p̄niā te adducit. Item (quis requires misericordiam) qua peccates reuocat. **Esaie. xix.** Erunt aures tue audiētes vocē post tergū momentis. Item (quis requires misericordiam) qua pascit ingratos. **Matth. v.** Solē suū orū facit sup bonos et malos (quis) ergo oēs istas (misericordias requires) pauci vere. **Osee. xij.** Adimplēti sunt et saturati sunt et eleuauerunt cor suū et obliti sunt mei. Item (quis requiret veritatem) qua puniet uniuersalitē. Ecclasiastice in fine de omni reatu: adducet dñs in iudicium. Et **Matth. xij.** De omni verbo ocioso qd locuti fuerint hoīs redditūt sunt rōne in die iudicij. Item (quis requiret veritatem) qua tam districte iudicabit. **Prover. vi.** Non requiescit cuiusq; p̄tibus: nec suscipiet p̄ redemptione dona plurima. Item (quis requiret veritatem) qua tam grauitē puniet. i. sine fine. **Apoc. xij.** Fumus toū etorū eius ascēdet in secula seculorum. loquī de babylone. i. de mūdo. **Esa. lxxv.** Iste fumus erit in furore meo. ignis ardens tota die (quis) ergo (requires misericordiam et veritatem) eius (sic). i. ita requiret (psalmum dicā nomē nū tuū) id est bona opera faciam ad honores nominis tui (in seculum seculi). i. qd̄ diuīxero in hoc seculo: et reddā vota mea de die in diē: sicut supra expositū est.

Psalmus LXI
onne deo subiecta erit anīa meā;
ab ipso em̄ salutare meum.

P̄s. lxx.

Nonne (titulus) in finem p̄ yditum p̄. **D**auid. In p̄cedenti p̄. egit de celesti hereditate. et dicit Gregorius. **O**r viles sunt temporalia cum cōsiderant eterna. Ideo in hoc p̄. agit de transiliēte spirituali qui corde terrena transilit. De hoc est titulus. Yditum enim interpretatur transiliens eos scilicet mundanos terrena amantes: vñ sensus tituli talis est (p̄) iste est (David. p̄bete) habitus (p̄ yditū). i. agens de transiliēte qui transilit (in fine) xp̄m qui nō in via remanet: s. usq; in fine transilit. Intērio patet quia monet ut contemptis transib⁹: ad eterna aspi-

6 6

Psalmus

remus. Modus tripartitus est ps. Primo transiliens iste rindet inuidis volentibus decipit. Secundo seipm hortat sub iaci deo: et ac idem monet alios ibi (verum deo subiecta) Tercio errates increpat monens in deo non in caducis et transitoriis confidere: ibi (verum deo subiecta) Transiliens ergo iste i. vir iustus vel ecclesia. i. clericus aut religiosus videt qui se transilie cetera oia facile transilie: se aut transilie hoc per humilitatem ab humilitate incipit dices (Nonne deo subiecta erit aia mea) quasi dicat sic (subiecta erit). i. Pet. v.

B Quaerit aia debet sub iaci deo nisi tripliciter. Humiliori sub potenti manu dei: deo non auro Mathei vii. Non potestis deo seruire et manouere: nec spūi et carni Eccl. x. Terti seruos ambulantes in equis. i. carne dñan tem spūi Gen. xvii. Edgar contemptus dñam suam. Item nec peccato Roma. vi. Non regnet peccatum in vīo mortali corpe (aia mea) non dicit caro: quod ut dī Gal. v. Caro concupiscit aduersus spūi et non vult deo subiecti: ideo dī Luce. i. Magnificat aia mea dñm (subiecta erit) deo ut discipula nigra Esa. l. Audiam quasi nigrum. i. obediam euāgelio Rom. x. Non oēs obediunt euāgelio. Item ut creatura creatori Esa. xlvi. Ut q̄ dicit factori suo Hēt in materia artifici Hiere. xviii. Sicut lutū i manu figuli: sic vos i manu mea dicit dñs. Itē spōsa spōso Esa. lx. Exultabit aia mea i deo meo: quod incluit me vestimento salutē et induimento iusticie circum dedit me: quasi sponsa ornata monilibus suis. Itēt ancilla dñe. i. Re. xix. Famula tua sit in ancillā ut lauet pedes seruoz dñi sui: postea oñdit causas iustus humiliatis. Prima est quod filium suum nobis dedit: unde dicit (ab ipso em̄). i. a deo patre (salutare meū) i. xps. De q̄ Mathe. i. Vocabis nomen eius iustum et ipse saluum faciet poplū suum a peccatis eorum: et bñ dicit (ab ipso) quasi non a me a quo non est nisi maluz. Un Osee. xiii. Perditio tua sis et te est tñmodo ex me auxiliū tuū. Secunda cā est bonū creatōis. vñ addit.

2 Nam et ipse deus meus et salutaris meus susceptor meus non mouebo amplius. Nam et ipse deus meus. i. qui creavit me. Tercia est beneficium salvationis: vñ addit (et salutaris meus) per recreatiōne Joelis. iii. In syon et in hierlm erit salvatio. i. in vita contemplativa et actua. Quarta quod adiuuat: unde dicit. (susceptor meus) Alia līra habet (adiutor) vel (fortitudo) Ps. Adiutor in tribulationibus quod inuenierit nos nimis. Quia quod affirmat in bono: vñ adiungit (non mouebo amplius) licet hostis impellat tentando. i. Pet. in fine. Deus omnis gr̄e qui vocavit nos in eternā gloriaz suam in xp̄o iusu modicū passuros: ipse p̄ficiet confirmabit solidabitq; bñ aut postq; dixit (susceptor meus) adiungit (non mouebo amplius). q. dī. anteq; me suscipes mouebar: sed nunc postq; me suscepisti (non mouebo amplius) hoc est quod dicit Aug. Inquietus est cor meū dñe donec pueniat in te: deus em̄ est locus aie. vñ non est mirum si postq; suscipit a loco suo: si non mouebo amplius Eccl. x. Confide in deo et mane in loco suo Eccl. x. Si spūs pratem habentis ascendenter sup te locum tuum ne dimiseris. Moraliter vita claustralii describitur in septē. Primum est obedientia (nonne subiecta deo) Secundum humilitas (ab ipso enim). q. d. nihil a me Luce. xii. Cum oia bñficeritis dicitis serui iniustos sumus. Tercium fides (Nam et ipse deus meus) Quartum gratitudo bñficij (salutaris meus) Quintum sodalitas (susceptor meus) in societate fratrib. Sextum p̄seuerantia (Non mouebo amplius) Septimum patientia temptationū. **3** Quousq; irruitis in hominem: interficiens vñiuersi vos: tanq; parieti inclinato et macerie depulse.

Quousq; irruitis) et ex quo non mouebo amplius: o inuidi operates: o tyrani (quousq; irruitis in boiem) in humum et carnem q̄ data est in manus impij: ut dicit Job. ix. Anime em̄ nihil potestis nocē: vel sic (in boiem). i. in mente et stabilitus sum Job. xxi. Irruerunt super me et ad me as miserias deuoluti sunt: dico quod (irruitis in me) et incibit

tis mibi sum opinionem (tanq; parieti inclinato) et minanti ruinam (et tanq; macerie) que debilis est sine ligamine cemēti qua solent vinee et boeti circumdari Esa. xxv. Spiritus robustorum quasi turbo impellens parietem. hoc tamētq; firmiter stat propter sui novitatem: ideo removet dicens (depulse) iam vetustate quasi dicat putatis me cito querere quasi parietem inclinatum et maceriam inueteratam: sed ego sum homo habens imaginem dei in natura libris: et ideo sum quasi paries erectus ad superna et habens similitudinem eius in gratuitate: et ideo sum ligatus et cementatus glutino charitatis: et propter hoc in vanum (irruitis in me) quod mibi nocere non potestis: sed vobis ipsi nogetis: quia (interficiens vñiuersi) non me (sed vos) per peccatum. Et possunt decem mala notari in isto versu (quousq; ecce mora in malitia Hier. ii. Usq; quo morabuntur in cogitationes norie (irruitis) ecce vebemēta seu violētia Job. xxi. Irruit in me quasi grygas (in boiem) ecce in humanitas i. Paralip. x. Arripuit saul ensem et irruit in eum (interficiens) ecce atrocitas Osee. vi. Fauces vītoz latronum participes sacerdotum invia interficiunt per gentes de sibz (vñiuersi) ecce cōspiratio. Ps. Omnes declinaverunt simul (vos) ecce p̄sentia: et sum hoc non legi in accusatiōne sicut an: sed in nominatiōne sic (vos vñiuersi interficiens) i. interficere intimini (tanq; parieti) ecce contemptus (inclinato) ecce prauum iudicium. i. dice, re rectum inclinatum Esa. v. Ut qui dicitis bonū malum et malum bonū (et macerie) ecce stulta fiducia. i. dicere quod iustus vel ecclesia non habet vinculum charitatis (depulse) ecce blasphemia. i. dicere quod deus depellat iustum a se. Ps. Non repellit dñs plebem suā.

4 Veruntamen premium meum cogitauerunt repellere cucurri in siti: ore suo bedicebant: et corde suo maledicebant.

Veruntamen supra arguit vir iustus p̄secutores quod in vanum p̄sequuntur eum: sed ipsi nibilominus ei maliciose insidiant et parant malum: vñ conuertens sermonem ad alios de his quibus prius loquebat dicit (veruntamen p̄cium meum cogitauerunt repellere) quasi dicat non propter reprehensionem meam dimittunt maliciam suam: sed (co, gitauerunt repellere) et auferre a me (p̄cium meū) duplex est p̄cium quod em̄ et quo em̄ p̄cium quod em̄: est vita eterna: que p̄cium dī eo quod p̄ciosa est: premium quo em̄itur sunt bona opera virtutis voluntates et malis hoies repellere a iustis. Xps autē est virtus p̄cium quo. i. emere debemus: et quo empta est nobis vita Esa. xiiii. Preciosior erit vir. i. xps auro obriso Rom. viii. Pro nobis omnibz tradidit illum: stud etiam p̄cium. i. xpm voluit a nobis repellere dicentes illud in ps. Non est salus ipsi in deo eius: sed iustus quanto magis impediat: tanto magis festinat ad p̄cium suum: vnde addit (cucurri in siti) i. cu magno desiderio quasi dicat non considero tribulationem quam ingenerunt: nec temporalia que permittunt: sed hec omnia transilio: hoc est ydītum. Unde Philip. ii. Que retro sunt obliuisciens ad ea vō que sunt priora extendēs meipm. ad definiatum p̄sequor ad bracium supne vocationis. i. Cor. ix. Sic currite ut comprehendatis (in siti) Ps. Situit aia mea ad deū fontē viuu (ita cucurri) sed illi quasi syrene voluerunt me a cursu retardare: hoc est quod sequit (ore suo bñ, dicebat) adulādo et mibi vanitatem suggesto et nibilominus (corde suo maledicebat) ecce malicia de bñdictione adulatōis Proverb. xvii. Qui bñdicit primo suo voce grādi de nocte p̄surges. i. in tpe quietis et p̄peritatis maledicēti silis erit Eccl. xxvii. A cōstiliaro malo serua animā tuā. i. a dyabolo et adulatore: et sequit ibi Ne forte dī ea tibi bona ē vita tua: stet ecōtrario videre quod tibi eueniat: sic facit diabolus sp̄ in vita hoīis suggestit ei spem siue p̄sumptionē: in morte autē suggestit desperationē.

5 Veruntamen deo subiecta esto anima mea: quoniam ab ipso patientia mea.

Secunda pars et dyapsalma iste velut columba non inve-

Duplex p̄cium.

Locus aie
deus est.

Moraliter

3

vicius requiem ad arcam reuertit. i.ad scipm Gen.viii.
Et qd supra posuit in questione hic ponit in assertone qsi
dicat: illi ita me psequunt: s ego non blasphemabo qm
patientiam moris ptra dnm: hoc est (verum deo subiecta
est aia mea) hoc supra expositum est: t sicut supra ostendit
causas humiliatiois: ita t hic ostendit. Prima est qz dat
patientia in tribulatōe. vñ dicit (qm ab ipso patientia mea
est) Ps. Posuisti ut arcum creu brachia mea: arcus ere
us infatigabilis est: sic vir patiens. Scđa est qz est creator
vnde dicit.

**¶ Quia ipse deus meus et saluator meus:
adiutor meus non emigrabo.**

¶ Quia ipse deus meus) percreationem. Tercia est quia
saluator. vnde addit (et saluator meus) p recreationē: vel
qm glosas (ipse est deus meus) vocans p pietatem (et sal
uator) p iustificationem. Quarta est qz ad bonum agen
dum adiuuat: vñ addit (adiutor meus) Jobis.xv. Sine
menibz potestis facere. Quinta qz confirmat in bono: vñ
dicit (uo emigrabo) ad exercitum dyaboli sicut apostate:
t qui transierūt de loco ad locum t de domo ad domum.
Prover. xxvii. Sicut avis transmigrans de loco suo: sup
ple rapit a milio vel cato sic vir qui relinquit locum suum
Esa. xvij. Sicut avis fugiēs t pulli de nido auolantes: sic
erunt filie moab. s. animi diuites Osee. ir. A fraxim quasi
avis auolantur: ideo dicit supra quō dicitis aie mee trans
migr in monte sicut passer. Sexta causa humiliatiois est
qz dñs oia mala a nobis auferret in futuro. vñ sequit.

**¶ In deo salutare meum t gloria mea: de
us auxilij mei t spes mea in deo est.**

¶ In deo salutare meū). i. saluabit me t liberabit ab om
ni miseria Zren. iii. Bonū est p̄stori cum silentio saluta
re dei. Septima est qz bona oia dabit nobis: vñ addit (et
gloria mea) qz glorificabit me. Ps. Tu es dñe susceptor
meus t gloria mea t exaleas caput meū. Octava qz inte
rim p̄bet auxilium ad sustinendum: vñ dicit (deus auxilij
mei) i. deus auxiliante. Ps. Adiutor in tribulationibus q
inuenient nos nimis Osee. viij. Un ex me auxiliū tuum.
Nona est qz de futuris bonis dat spem: vñ concludit (et
spes mea in deo est) id est in eo spero t ab ipso illam spes
habeo. Ps. Tu es dñe spes mea a iunctute mea. Nota
ter dñs deus in hoc versu: ppter ḡsonarum trinitatem: trena
gloria tm̄. vñ cantat Gloria patri t filio t spiritu sancto: vel
sic (in deo salutare meū). i. virtus pnie contra petm Gen.
xlii. Salutare tuum expecebo dñe (t gloria mea). i. puri
tas conscientia tristitia. j. Cor. i. Gloria nostra h̄ est
testimonio p̄cie nre vel auxiliū solationis cōtra tenta
tionem Esa. xl. Consolamini solamini popule meus t.
vel spes venie: cōtra desperationem Rom. viii. Spes salui
facti sumus. Postea exemplo suo alios bortat t sperat
in deo dicens.

**¶ Operate in eo omnis congregatio popu
li: effundite coram illo corda vestra: deus
adiutor noster in eternum:**

¶ Operate in eo). i. in deo sicut ego o vos (ois p̄gregatio
ppli) istud est primū necessariū in hoic p̄tore t habeat
spem venie (ois) dicit: qz oibz p̄t dñs dare t indulgere
Jacobi. i. Dat oibz affluerter Eph. ii. Dives est in mia
Ps. Misericordia mei deus fui magnas misericordias tuā t. Nō
est em̄ tei mia brevis sicut mia hois Osee. vi. Misericordia
stra sicut nubes matutina: t sicut ros mane p̄transiens:
dicit ergo (ois) cōtra pusillanimes qui de tei misericordia et
largitate desperat (congregatio) cōtra singulares Eccl.
xxii. Dignitatē p̄sequaris p̄gregatiois: t h̄ est hec digni
tas babere deū solum: vñ illud Math. xviij. Abi duovil
tres p̄gregati sunt in noīe meo: ibi sum in medio eōū: iō
dixit Jacob Gen. xlii. Congregamini filij Jacob Eccl.
iii. Te soli (ppli) dicit. i. rōnabilitū p̄tra cōgregatiois thau
rorū in vaccas Amos. iii. Audite verbum dñi vacce pin
gues Osee. x. Vaccas Bethauen coluerunt habitatores
samariae. i. clerici qui colunt vaccas bethauen. i. platos q

de bethel. i. de domo dei fecerūt bethauen. i. domū inutilē. vñ
vaccas. i. p̄bedas. ps. Cōgregatio thaurop. i. clericorū laici
uoy i vaccis pplop. i. circa platos vt habeat p̄benicas qz
tedet hic viri iusti t penit. vñ sequit ibi vt excludat eos qz
p̄bati sunt argēto. i. iacro eloquio ille p̄batus est in sacro
eloquio qz illud scit facere t docere t etiā p̄ illo p̄secutio
nem pati: qz vt dñs Prover. xix. Doctrina viri p patientiā
huncit. Effundite corā illo corda vīa) p p̄fessionē. corē em̄
petōis est qz plenū stercoribus. vñ dñs nō infundet ibi
gratiam suam nisi prius stercora effundant p confessio
nem Zrenoz. ii. ca. Effundite sicut aquam cor tuum: non
sicut lac cuius color remanet: nō sicut vinū cuius odor re
manet: nō sicut mel cuius sapor remanet: sicut aqua de
qua cum effusa fuerit nibil remanet: ita effundendum est
petm a corde nec color remanet in signis exterioribus
nec odor in verbis: nec sapor in affectu Esa. xiij. Perdaz
babylonis nomen t reliquias t p̄gemeni t germin (corā
illo). i. dñs nō corā mūndo sicut dñs Zren. ii. Effusum est in
terra iecur meū. i. occupia (corda) nō tm̄ labia ve hypocri
te. Ps. Quidam in me aiaz meā. Et nō qz postq; exhortat
est ad spem statim exhortat ad p̄fessionē: qz ei ipse debet
p̄fessio pcedere nō ex desperatōe sicut p̄fessio iudei qui co
fessus est Math. xxvij. Peccati tradēs sanguinē iustū: t
abiens laqueo se suspedit: t vt magis ad spem excitet ad
iungit (deus adiutor nř). q. d. nō timeatis p̄ficeri t p̄nicm
agere: qz (deus adiutor nř) non ad horā tm̄: s. (in eternū)
qui nos iuabit: ad p̄fendū t ad penitentiā faciendam.
Hiere. ix. Ego dñs qui facio iudiciū t iusticiā in terra. i.
p̄fessionē t satisfactionē in hoic: p̄fessionē em̄ est iudiciū
in satisfactionē iusticia. Sic ergo p̄secuti sumus primā t se
cundā p̄tem būius p̄. quārū vīraq; incipit a subiectione
anīe deo t in serie līe assignat. p̄beta plures rōnts quare
subiecti debet hō deo. ppter illas autē possimus t alias assi
gnare. Et primo qz oia subiecti nobis idco debemus ei cē
subiecti. Ps. Omnia subiecti sub pedibus eius. Scđo
qz scipm subiecti p nobis Pbil. i. Eximaniuit semetipm
formā serui accipies: t post factus est p nobis obediens
vīsq; ad mortē: t ve nra supbia non erubescet subiecti se
in inferiori Math. iiij. Recusante Jobāne p̄ reuidentia eūz
baptizare n̄dit ei xp̄s. Sine sic decet nos implere omnes
iusticiā. i. p̄fectam humilitatem que est cum quis se inse
nō subicit. vnde t ipse pedes discipulorū lauit Job. xij
Lu. ii. Et erat subdictus illis beatus Bern. quis qbus: de
us boniibz. subiecti etiam se non tm̄ patri: nec tm̄ bo
mini sed miseria nostris. eo em̄ ipso qz factus est creatu
ra: subiecti se miserie Rom. viij. Gloriatā subiecta est om
nis creatura non volens: sed ppter cum qui subiecti eam
in spe tē. Tercia causa est ius bellū: qz nos sumus p̄da il
lius Esaie. ix. Jugum oneris eius t virginē bumeri eius
t scepterū exactoris eius superasti sicut in die madian. i.
sicut liberasti filios israel p̄ ḡdeconem: ita redemisti t libe
rasti genus humanū: p̄ filium tuum de manu exactoris
sez dyaboli: ppter hoc ergo debemus ei subiecti tm̄ naturā
elephantis anteq; em̄ domet elephas cedit eum aliquis:
pessime traxat: t tunc venit ille cuius est qui currevit do
mesticum habere t liberat eum de manu illius t elephas
postea semper obedit ei Ecclasiastici. xxix. Ingratus ser
vus dereliquit liberatores suum. Quarta causa est vis vi
ctoris: dominus enim nos vicit per iusticiā: vnde servi
eius debemus esse. j. Pet. ii. A quo quis vicit est cius t
seruis est: habemus ergo quare subiecti debemus deo sed
quomodo debemus ei subiecti: per abrenunciationem p
p̄p̄e voluntas t p̄p̄e sensus. De prima Eccl. xxvij. Post
concupiscentias tuas non eas: t a voluntate tua auerte
re. De secunda Proverb. iii. Ne immitaris prudentie tue
pter hec duo bene dicit dominus Jobis. viij. Nos vo
cas me magister t domine: quia enim magister est. ideo de
bet ei credere t acq̄uiscere sensus noster: quia dominus
est: ideo debet ei obedire voluntas nostra non tantum ei:
neq; in se: s in membris suis maxime iuricardus debemus
nos ei subiecti sicut p̄ alijs faciunt religiosi: sed mul
ti volunt esse liberi t exempti ut nullum habent sine

Mota ro.
nes aliae
q̄re nos i.
bi ecce de
debemus.

¶ Psalmus

riorem cui teneant obedire siles facti dyabolo qui p̄mis
voluit eximi ab obedientia superioris Job. xxix. Quis dimi
sit onagru liberum et vincula eius quis solvit: onagru appelle
lat dyabolū qui domini nō potest. Natura onagi est q̄ cuz
fugat a canibus emittit stercore sua et canes ad odorem
illorū remanēt: et sic evadit: sic facit dyabolus canes qui il
lum fugat sunt p̄dicatores: q̄n aliquis p̄dicator illū vebe
menter insequitur tunc mittit illi stercore, percuras q̄ habeat
aliqua p̄bendā vel aliquid tgeale cui inheret et odorādo il
luc omittat insequī dyabolū: q̄r nō dyabolus se voluit ex
imere factus est seru p̄petuus. sc̄s qui eximere se voluit
fuit adā. Si ipse fuit pullus onagi Job. xi. Vir vanus in su
pbiā erigēt et q̄si pullus onagi se liberū natū putat: filiū er
go dyaboli et vesteris ade. sunt illi qui se volunt eximere a
ptate superior. sicut multi abbates qui in signū sine liberta
tis portat cornua. De quibus Amos. vi. Letamini in ni
bilo q̄ dicitur: nō in fortitudine nostra sed in assumptione nob
cornua: et vere letantur in nibili. q̄r bñ h̄ nō sūt nisi umbra
et pictura dyaboli: habentes eum misera et anulū et baculum:
nec officium nec dignitatem ep̄i habent. Unū bñ p̄ mulū signifi
cant qui habet genitalia: s̄ tū generare nō potest. Dicit etiā
be. Berñ. q̄r nec papa de iure potest istas exemptiones facere:
q̄r in hoc ecclesia corrumperit: et dimembrat: debet ergo aia
nra subiici deo ut.

E Nota ali. **C**reatura creatori Isa. xlvi. Ut qui tradidit factori suo
as rōes p̄. **M**ateria artifici Hiere. xviii. Sicut lutus in manu sigu
ter predi
ctas qua. **S**ponsa sposo Job. iiij. Qui habet sp̄osam sp̄osus est
re nosib. **A**ncilla dñe. Ps. Sicut oculi amille in mai. dñe sue tē.
tūcere deo **P**upilla patri Hester. ij. Quicquid mardochaeus p̄cipi
devenus. **C**aptiuia victori Eph. iiiij. Captiuam duxit captivitatē.
Merces Emp̄tori Isa. lxv. Merces eius cū eo.
Pullus galline Matth. xxiij. Quotiens volui congre
gare tē.
Cabule scriptori Isa. viii. Sume tibi librum grandem. i.
aiam. ii. Cor. ij. Epla n̄ avos estis.
Ctemplū sacerdoti q̄r anima est sancta sanctorū vbi solus
sacerdos intrat: solus eīus deus intrare debet animam Heb.
ix. In scđo aut̄ solus pontifer.
Claus naudero Proverbi. j. Intelligens gubernacula
possidebit. Et. ij. Ubi nō est gubernator populus corruit
Regnum regni Lu. xvij. Regnum dei inter vos est.
Conachus abbatii Heb. vij. Obedire p̄positis vestris
Rom. viij. Ju q̄ clamamus abba p̄.
Cleruntamen vani filii hominum mēda
ces filii hominum in stateris: ut decipiānt
ip̄li de vanitate in idipsum.

F Cōtra sci
entificos et
superbos
theologos
Cercia ps in qua errātes increpat et monet ut in deo co
fidant nō in transitorib; caducis: sic ergo cōiunge (deus ē
adūtor n̄) s̄ tū boies mūndi nō curāt te ipso: s̄ vanitates
sequunt: hoc est qd̄ dicit (verunt filii boim) ade. s. et eue
vani sunt) sequētes vanitatē t̄paliū Hiere. ij. Ambulaue
runt post vanitatē vani facti sunt: vel filii boim sunt cleri
ci specialiter qui p̄ alijs scia et rōne vtentes debet esse et p̄
cipue theologi: s̄ de multis pot dīci q̄ vani sunt: sūt illud
Hiere. p. Scultus factus est ois homo a scia sua: cōfusus
est ois artifer sculpiili falsum est qd̄ conflauit et non est
spūs in eis: vani sunt et opus risu dignū: ipsi eīm de sc̄tia
faciunt quasi sculptile et ydolū: q̄r eam exterius ornativer
bis rhetorib; et exquisitis: et volunt q̄r eorum scientia ve
luit ydolū adorēt: vel ipsi p̄ter scientiam: sed tū non est
in ea spūs: q̄r non spūales sunt p̄ter scientiam suam: sed
magis cariales et simulachra sacre sc̄tiae quam p̄tendunt
vani sunt et opus dignū risu. Ade Gap. xij. Vani sunt
omnes homines in quibus nō subest scientia dei: et de his
que vident bona nō poterunt intelligere cum qui est ne
q̄ operibus atrendentes agnoverūt quis esset artifex bñ
hoc ergo (vani sunt filii hominū) in affectione: sunt etiā
vani in cogitātōe. Ps. Dñs scit cogitātōes boim qm̄ va
ni sunt. Item vani sunt in locutōe. Ps. Vana locuti sunt

vniusquisq; ad p̄mū suum. Item vani sunt in opatōne
Esa. lxx. Clas aranee texuerunt: ideo dicit p̄. Uniuersa
vanitas ois homo vniēs (mēdaces filiū boim in stateris)
hoc rūdet verbo p̄missō: q̄r eīm filiū ade vani sunt et aman
tes vanitatē t̄paliū: ideo que nō possunt iuste acquirere
p̄ falsitatem nitunt acquirere: et ad l̄ram sunt mēdaces et
falsi in stateris et ponderibus inequalibus. cōtra illud De
uter. xxv. Pondus habebis iustū et verū et modius equa
lis erit tibi Amos. viij. Imminuamus mensurā et auga
mus sūlum et subiçiamus stateram colosam ut possidea
mus in argento egenos tē. Hoc etiam de clericis legi potest
q̄r eīm vani sunt in scia sua: s̄t lūt (mēdaces in stateris)
q̄r aliter ponderant q̄n vendunt et aliter q̄n emunt q̄r pre
dicant: tunc quasi vendunt et venalia ostendunt celestia
gaudia: tunc faciunt ea ponderare p̄ mendando ea: q̄n aut̄
opātē tunc quasi emunt et tunc faciunt celestia valde p̄p
ponderare. q̄r aliquā nummū vel delectatio trāsitoria ma
gis trahit eos q̄s bona celestia: talibus dī Prover. xx. Ex
pecta dñm et liberabit te. q. d. nōl ista transitoria amplecti
sed expecta dñm qui erit merces tua: et statim addit abbo
minatio est apud deum pondus: et pondus statera colosa
nō est bona. Item de hypocritis potest legi. q̄r vani sunt
et mendaces in stateris q̄r opera eorum plusvident q̄r in
veritate ponderent Prover. xxij. Spirituum ponderato
est dñs Dañ. v. Appensus es in statera et inuentus es mi
nus habens et ad quid sunt tam bñ q̄s illi (mēdaces in sta
teris ut decipiānt de vanitate). i. ve occultent vanitatem
suā (in idipm). i. in eo qd̄ mētūnū se habere equā staterā
tales ergo dehortat dices.

Nolite sperare in iniquitate: et rapinas
nolite concupiscere diuitie si affluant noli
te cor apponere.

Nolite sperare in iniquitate). i. in diuitiis que dicunt in
iquitas: q̄r faciunt iniquos aut q̄r male acquirunt: aut quia
male possident: aut q̄r male expendunt. vñ dī Luce. xvij.
Facite vobis amicos de māmona iniquitatis et in hac ini
quitate nō est sperandū: q̄r nō habet euentus sordida pre
da bonos Prover. xij. Non roborabit bō ex impietate. p
pter bñ dicit apls. i. Lbim. vj. Diuitibus būliū p̄cī
pe non sublimē sape nec sperare in incerto diuitiarū: s̄ q̄
sunt multi qui diuitias nō habent nec tū sine culpa diuiti
arum sunt q̄r eas nimis appetunt: adiungit (et rapinas no
lite concupiscere) Ecce no tūn̄ cobibet manū a rapina s̄
et animū cum dicit (nolite concupiscere) Prover. xij. Ra
pine impio sum terrabent eos. Et. xij. Ne emuleris vi
ros malos. q̄r rapinas meditat mens eorum: dicunt aut̄
rapine nō solum diuitie que rapiūt. i. que p̄ rapinam acq
iunt: s̄ tūs diuitie: q̄r rapiūt mentem bois Matth. vj.
Abi est thesaurus tuus ibi est et cor tuum Job. xj. Ide
co cogitātōes mee vane succedunt sibi et mens in diversa
rapit: sed sunt quidam qui rapinas nō concupiscunt: sed
si contingat eos habere alias diuitias: nimis diligunt
eas: p̄terea hoc etiam probibet. cum subiungit (diuitie
si affluat nolite cor apponere) cor apponit diuitiis qui il
lis p̄ amorem inberet. Ps. Adhesis paup̄mēto aia mea: et
quasi aliquis quereret quare ita portans ne rapiamusyl
diuitias diligamus subiungit causam: q̄r. s. deus iustus est
et misericors: et ita bonis bonaz malis mala reddet. hoc ē
quod sequit

Gemel locutus est deus duo hec audiū
q̄r potestas dei est et tibi dñe misericordia:
q̄r tu reddis vnicuiq; iuxta opera sua.

Gemel. i. immutabiliter (locutus est deus) p̄. p̄bas p̄ si
liū: p̄ aplos: et in locutōe illa (tuo bñ audiū) q̄ sequunt (q̄r
ptas dei est) ad puniendū (et tibi dñe mia) ad remuneran
dū supra merita bñ duo manifesta erit in te (q̄r tu reddest
vnicuiq;) tam bonis q̄s malis (iuxta opa sua) et iō bonū ē
rapinas nō p̄cupiscere et in diuitiis cor nō apponere: et di
cit q̄ bñ duo audiū in locutōe tē p̄. p̄bas et apostolos: q̄r
omnes creature pertinent q̄d̄ bec duo: nam qd̄ dei mis

ricordiam vel iusticiā redimunt. Tū in pō. Uniuerse yie dñi misericordia et veritas requirentibus testim eius et testimonia eius. q.d. si regras p totum vetus et nouū testim quicquid inuenies ad misericordiam vel veritatem p̄tinebit. Hęc in sacra scriptura semel loquit deus: qz ibi est vot simplex si neverbum: tñ duo audiunt. s.l.tra et sp̄s. f.m. qz exponit versas iste in quadā. Glosa sup Lcui. xij. Tibi dī. Sp̄m audit moyses et sublimior Aaron fram et inferior: sic est mō de xp̄iano et iudeo: et hec duo ostendunt (qz p̄tās dei est et tibi dñe misericordia) ltra enī p̄cipit difficultia et nō facientes puniri: et hoc p̄tinet ad dei p̄tatem: sp̄s autē suavia consulte et facientibus eterna p̄missit qz ad misericordiam p̄tinet: vel sic (semel locutus est deus). i. verbum genuit: De qz Job. i. In principio erat verbum: et in verbo illo (duo hec audiuit). s.l. trinitate vel unitate et humanitatem: et h̄m hoc ultimum bñ p̄t dici duo hec audiuit (qz p̄tās dei est) ecce dimittas nota (et tibi dñe misericordia) qz te fecit hominem et salvatorem nřm p̄ crucē. Tye. iij. Apparuit benignitas et humanitas salvatoris nři dei: nō ex opib⁹ iusticie que fecimus nos: s. fū suam misericordiam salvios nos fecit: et hec duo. s.p̄tās et misericordia apparet in die iudicii qz ea dem facies xp̄i malis apparet potest et crudelis: et bonis mansuetus et dulcis. vñ bñ addit (qz tu reddes vniuersiqz iusta oga sua) malos de p̄tate dannos: et bonos de misericordia salvans. De hac redditio Esa. iij. Dicite iusto qm̄ bñ qm̄ fructū adiunctiū suarū comedet: ut impio in malum retributio manū eius fieri ei. iij. Lox. v. Deus nos manifestari oportet aī tribunal iudicis: ut referat vniuersiqz propria corporis put gessit sine bonū sine malū.

P̄.lvi. Psalmus LXII

Deus deus meus: ad te de luce vi-

gilo.
Deus deus meus) Tūcūs (P̄.s. David cū esset in deserto ydumei) Aut p̄cedēti p̄. egit de transiliēte caduca et transitoria huius mundi: s. qz nō p̄t bō subito oia trāsilire: s. oportet qz diu qn̄qz moret in malos: qz in colatus eius, plongat. ideo agit hic de viatore quē in deserto huius mundi oportet multas penurias et angustias sustinere anteqz ad patriā possit (peruenire) Est ergo sensus tituli (p̄) iste (est dauid) i. cuiuslibet fidelis agens de hoc qd̄ sustinet (cū esset) i. dum moraret (in deserto ydumei) i. in bō mūndo deserto a deo et sanguinolento p̄ p̄tām. ydumea enī sanguinea interpretat: et in bō mūndo sanguinis sanguinē tetigit: sicut dī Osee. iiiij. Quia dē qd̄ est in mūndo est peccata carnis et cupisētia oculorū et supbia vita. sicut habet. i. Job. ij. Intercit est monere ut recte conuersemur in medio praece et puerse natōis. Modus bipartitus est p̄. Primo dicit quid se habeat in deserto huius mūndi videlicet qz deū videre desiderat et eum laudat: et ad id amplius facere laud et vel optat. Secundo p̄tra difficultates et tribulatiōes qz a mūndo patitur: ostendit securitatē suā ex deo esse: ibi (si memori: fui tui) loquēs ergo vir iustus sicut viator: ostendit se habere qz necessaria sunt viatori. Primum est ut nō sit somnolentus: s. mane surgat: de bō dicit (deus deus meus ad te de luce vigilo) i. valde mane: ad lfram dicit aut (deus) pater (deus) filius (meus) sp̄s. s. qz est dominus: vel sic (deus) ante legē colendus (deus) in lege metu endus: qz lex data est in timore (meus) in tpe gre diligendus: vel sic (deus) qui me creasti (deus) qui me recreasti. meus (qui me glorificabis) ad te vigilo: multi autē vigilant ad mundū ut rapiat Job. xxiiij. Mane primo cōsurgit interficida ut interficiat egenū ut pauperē: alii vigilant ad crapulā Esa. v. Cle qui p̄surgit mane ad ebrietatē se etiā et potandūs: adesperā: s. qz vigilat ad deū dñi facit. vñ Eccl. xxij. Vigilia honestatis tabescit carnes et cogitatus illius auferet somnū: si qz exponit (de luce vigilo) i. mane ad lfram: fū qz in Esaia. xxvj. dicit. Anima mea desiderauit te in nocte: s. et sp̄s meo in p̄cordijs meis de mane vigilabo ad te: vel p̄t legi de mane iuentutis: qz tunc incipit hoī qz lucescere: et tunc marime necesse est hoīc vigilare ad deū. p̄pterea qz tunc magis infestat bō a

tentationibus: qz tunc est qz vas nouū: qz si imbutū fuerit bono odore: seruabit dum: silt in malo odore imbutū surrexit qz dicit Oratus qz semel est imbuta recēs seruabit odore: testa diu. sic est ex boī iuuenie: vñ Prouer. xij. Prouerbiū est aolescēs iuxta viā suā: etiā cum senuerit nō recedet ab ea: et iō bonū est mane. i. in iuuentute vigilare ad deū et assūscere bonis cogitationibus et opationibus. Tern. iij. Bonū est viro cū portauerit iugū dñi ab adolescentia sua: vel sic (ad te de luce vigilo) in hac vita p̄nti qz dñi lux Job. ix. Ne oportet opari donec dies ē: reme noctis nō nō p̄t opari. s. in morte et in hac luce vigilandi est ad deū. fū qz dicit dñs Math. xxij. Vigilate qz inclitis qua hora dñs vñ venturus est Lu. xij. Heati serui illi qz cū venerit dñs innenerit vigilantes tē. vel (ad te). i. p̄ptere (de luce). i. ad lucē cruciboli (vigilo) Sap. vij. Qui dñs lux ce vigilauerit ad illā. i. ad sapiam nō laborabit. assidentes enī illā foribus suis iuuenit. Item (ad te) placandū (de luce). i. summō mane (vigilo) in oīone Sap. xvij. Notuz sit oīibus qm̄ oportet p̄uenire solem ad būdictionē tuā et ad ortū solis te adorare. Ideo Magdalena videt inuenit iesum: qz in mane venit ad sepulcrū Job. xx. Erodi. ix. Mane videbitis gloriā eius. i. Nach. iij. Ante matutinū surrexerūt sacerdotes et obtulerūt sacrificiū fū legē sup altare: vel (de luce). i. in statu gre. licet oīs sumus in tēpe gre nō tñ oīs sum in statu gre s. multi dormiūt in p̄tō. vñ Eph. v. Surge qui dormis et exurge a mortuis: et illuminabat rps adducens. s. lucē gre qui est in hac luce vigilat ad deū desiderās ad cū puenire sicut viator ad metā vel ad patriā: hoc est esū scđm notabile in viatore. s. desideriū p̄ueniēdi ad patriā: de qz aptius subiungit.

Situit in te anima mea: qz multipliciter tibi et caro mea.

Situit in te aīa mea) q. d. nō vigilo: qz te desidero: fū qz inuenit Esa. xxvj. In illa auctoritate quā mō diximus: aīa mea desiderabat te. Ecce cā: s. et p̄cordijs meis de mane vigilabo ad te. Ecce effectus: dicit ergo (Situit in te) bibendum. P̄s. Qm̄ apud te est fons vite: vel in te existēs. (situit te) Eccl. xxvj. Qui edunt me adhuc esuriēt: et qz bibunt me adhuc situit: situit vocat dñs Job. vij. Si qz situit veniat ad me et bibat Esa. lv. Qz situites venite ad aquas (situit) ergo (in te aīa mea et qz multipliciter tibi) supple situit (caro mea) s. nōne et caro situit p̄tra deum et nō deo. vñ Gal. v. Spū ambulate et desideria carnis nō pficiet: caro enī p̄cupisēt aduersus sp̄m. s. qz desiderat p̄tām: et tunc nō est desideriū eius pficiēdum nec situit deo s. p̄tra deum recte loquendo: s. occasionaliter p̄t dici qz situit deo: qz est cā quare aīa situit et desideret deū: et ab huius carnis temptationibus petat liberari cum aplo Rom. vij. Infelix ego bō quis me liberabit de corpe mortis huius: qn̄qz autē desiderat caro p̄tra sp̄m. sicut desiderat necessaria et tunc dī sitire deo: qz a deo petit necessaria: qn̄qz desiderat cum sp̄m situit p̄ sp̄m. sicut in viris sp̄ualibus interdum ipsa sensualitas appetit bonū. Nota autē qz aīa situit tria. s. lac: aquā: vinū. lac videlicet simplicis doctrinae qz aīa indiget qz de nouo ad deum reuertit. i. Cor. iij. Lac dedi vobis potum nō escam Heb. v. Indigetis ut docea mīni qz sunt elemēta erōdij sermonū dei: et facit estis qui bus lacte op̄ sit nō solidō sermō: aqua est solidior sapientia quā adūtib⁹ situit Eccl. xv. Aqua sapientis salutaris potavit illum: et firmabat in illo et nō reflectet: vinum est eterna iocunditas. P̄s. Inebriabunt ab ebrietate comus tūc. Item caro situit tria. s. vitam custodiā. plēm: vita a triplici fonte deriuat: videlicet a timore domini Prouer. xij. Timor domini fons vite. Item ab eruditōne seu castigatiōne Prouer. xvij. Fons vite eruditio possidentis. Item a lege Prouer. xij. Lex sapientis fons vite. custodia etiam

Qualit̄ cō
ro dī sitire
deo et con
tra deum.

But caro
qualiter si
tiunt tria.